

ARTO KURTTO
RAINO LAMPINEN
MIKKO PIIRAINEN
PERTTI UOTILA

Suomen putkilokasvien luettelo

Lisäyksiä ja muutoksia perusteluineen 1

Nykyisin kasvien käyviksi katsotuissa tieteellisissä ja kansallisissakin nimissä tapahtuu useista syistä muutoksia nopeammin kuin kenties koskaan aikaisemmin ja kasveja kulkeutuu tai kuljetetaan runsaasti ympäri maailmaa. Niinpä eri muodoissa julkaistut alueelliset kasviluettelot (checklist) vaativat alituista päivittämistä oleellisimpina osinaan nimitysten pitäminen ajantasaisena, lajiston täydentäminen ja virheiden korjaaminen. Myös kasvien alkuperää ja vakiintuneisuutta kuvaavien statusluokkien uudelleenarvioinnit ovat osa päivitystä. Niihin palaamme päivitysarjamme tulevissa osissa.

Edellä sanottu pätee tietenkin myös Suomen putkilokasvien luetteluun (Kurtto ym. 2019). Tarkoituksenamme on julkais-ta sen päivitystä ainakin ker-

ran vuodessa ja pyrkiä myös perustelemaan lisäykset ja varsinkin muutokset, elleivät ne ole itsensä selittäviä. Päivitykset annetaan heimojärjestyksessä ja heimojen alla tieteellisten nimien aakkosjärjestyksessä noudattaen hieman soveltaen Kurton ym. (2019) käyttämää typografiaa. Osa lisäyksistä ja muutoksista näkyy jo Suomen Lajitietokeskuksen alkuvuonna 2020 julkaiseman Lajiluettelo 2019:n putkilokasviosiossa (Kurtto ym. 2020) ja / tai vuonna 2019 julkaistussa Kasviatlas-versiossa ("Kasviatlas 2018"; Lampinen & Lahti 2019).

Erilaisia tapauksia

Tähän ensimmäiseen päivityksemme sisältyy lähes sata taksonia. Niistä runsaat 30 on kokonaan uusia luettelollemme. Viimeaikaisiin löytöihin perustuvia lisälajeja on 21, joista kaikki muut paitsi mieronituk-

ka (*Cardamine occulta*) ovat viljelykarkulaisia. Kokonaan uusia taksonia koskevat tiedot on pääosin poimittu Luonnon-tieteellisen keskusmuseon kasvitieteen yksikön ylläpitämästä Kastikka-tietokannasta, joka on myös Kasviatlaksen vuosittain jädäydettyjen versioiden sekä reaaliaikaisten karttojen pohjana. Tuossa tietokannassa oli tätä kirjoitettaessa (28.5.2020) 7 211 348 putkilokasvihavaintoa Suomesta.

Päivityksemme noin kolmenkymmenen taksonin kohdalla on kyse nimitysääntöjen edellyttämistä ortografisista muutoksista (esim. *Spiraea ×billardierei*), sukujaon muuttamisesta (uusia sukuja *Boechera*, *Drabella*, *Odontarrhena*, *Strigosella*, *Rabelera*, *Iberodes* ja *Pseudopodospermum*) tai muuten muutuneista taksonomisista käsitksistä kuten suvuissa *Amaranthus* ja *Chenopodium*. Yhtä ta-

pausta lukuun ottamatta lajien ja sitä alempien taksonien sisältö (taksonikonsepti) on kuitenkin pysynyt samana kuin aiemmin – vain viljarevonhännän (*Amaranthus hybridus*) nimellä tarkoitetaan nyt erilaista kokonaisuutta kuin ennen.

Käytössä ollut suomenkielinen nimi muuttuu 24 tapauksessa. Useimmiten taustalla on luokittelumuutoksesta johtuva suvun vaihdos tai se, että saman suvun muille lajeille on annettu uusi suomenkielinen nimi ja aiempaa nimeä on siksi tarkennettu.

Kolme taksonia putoaa luettelosta taksonomisten muutosten tai muuttuneen määrittelyksen vuoksi (*Chenopodium strictum*, *Convolvulus dubius*, *Philadelphus lewisii* var. *gordonianus*).

Enimmät lisäykset ja muutokset on perusteltu. Tämän toivomme ainakin lisäävän ymmärrystä erityisesti nimimuutoksia kohtaan eli osaltaan vastaavan varsin yleisesti esitettyyn kysymykseen ”Miksi nimet muuttuvat”. Varsinaisia perusteluita on toisinaan syvennetty lukijoita mahdollisesti kiinnostavilla lisätiedoilla.

Tietojen käytettävyyden rajallisuudesta

Kaikkia Kasviatlaksessa olleita taksoniteita ei kelpuutettu mukaan viime vuoden nimistöluetteloomme (Kurtto ym. 2019). Yleisimmin näissä tapauksissa on kyse siitä, että tiedot eivät riitä esiintymien luonnonvaraisuuden varmistamiseen. Tällaisia eroja jää nytkin jäljelle, muistakin syistä (etenkin siksi, että Kasviatlaksen ja nimistöluettelon päivitykset

tapahtuvat käytännön syistä hieman eri tahtiin). Luonnonvaraisuuden arviointia tietysti helpottaa, jos havaintoja on pelkän kenttäkortilla olevan rastin tai siihen liitetyn statuskoodin ohella täsmennetty tiedoilla esiintymän alkuperästä, laajuudesta, yksilömäärästä, iästä, kasvupaikan luonteesta jne. Joissakin tapauksissa näyttää siltä, että havainnoijat ovat tahtoneet tulkita vakinaisen ja satunnaisen esiintymisen käsitteitä kovin eri tavalla kuin ne määriteltiin viime vuoden nimistöluettelon johdannossa (Kurtto ym. 2019).

Suomen Lajitietokeskus pitää yllä muita primääritietokantoja ja kerää tietoja myös muiden organisaatioiden tietojärjestelmistä. Näistä on Lajitietokeskuksen tietovarastoon kertynyt Suomesta julkisesti nähtävillä olevia putkilokasvihavaintoja seuraavasti: Hatikka 119 225, Vihko 80 314, Kotka 63 609, Löydös 36 236, iNaturalist 15 167, Viekas 262, Taskulaji 28, Ilmari 13. Ikävä kyllä emme pysty käyttämään noihin järjestelmiin tallennettuja havaintoja eikä niitä ole mukana myöskään Kasviatlaksen kartoissa. Tähän on kolme pääsyytä:

- Emme pysty erottelmaan luonnonvaraisista ja viljellyistä kasveista tehtyjä havaintoja, koska valtaosasta havainnoista puuttuu tätä ilmaiseva tunniste.

- Havainnoitsijat ovat usein käyttäneet nimiä suppeammassa tai laajemmassa merkityksessä kuin niitä käytetään meidän kokoamassamme luettelossa (erilaisella taksonikonseptilla); joskus taas on van-

hasta muistista käytetty nimiä, jotka meidän luettelomme mukaan ovatkin **väärinkäytettyjä** (*misapplied*) nimiä.

- Huomattavan suuri osa havainnoista on ilmeisiä **virhemäärittelyksiä**.

Uudet kenttäkortit käyttöön

Luonnontieteellisen keskusmuseon kasvitieteen yksikkö on tänä keväänä painattanut uusia kaavakkeita – kenttäkortteja – Kasviatlakseen liittyvää kartoitusta ja muutakin maastoinventointia varten. Kasvien nimet näkyvät kenttäkorteissa vuoden 2019 nimistöluettelon (Kurtto ym. 2019) mukaisina ja niitä voidaan (ja pitää!) käyttää sellaisinaan havaintojen ilmoitettaessa. Tallennusvaiheessa tietoihin lisätään numerotunniste, joka ilmaisee mitään nimenomaista taksonikonseptia havainnoissa käytetyillä nimillä on tarkoitettu. Tämän perusteella havainnot voidaan esimerkiksi Kasviatlaksen kartoissa ohjata oikeaan paikkaan, vaikka nimi olisikin muuttunut vaikkapa *Stellaria holosteas*ta *Rabelera holosteaks*i.

Kenttäkorteissa ja erillisillä havaintokaavakkeilla on mahdollista antaa edellä kuvailtujen lisätietojen esiintymien luonnonvaraisuuden ja muun statusarvioimiseksi. Tämä toki teettää lisätyötä, mutta voi osoittautua tosi arvokkaaksi niin lajiluettelotyössämme kuin vaikkapa Retkeilykasvien karttojen päivittämisessä sekä vieraslajien ja uhanalaisten lajien seurannassa.

PINACEAE mäntykasvit

Lisäys:

○3 **Pseudotsuga menziesii** var. **glauca** (Beissn.) Franco
harmaadouglasskuusi blå douglasgran

Lähes kaikki Suomessa viljellyt douglasskuuset kuuluvat tähän luontaisena Kalliovuorille keskittyvään rotuun.

LILIACEAE liljakasvit

Lisäys:

○M **Tulipa turkestanica** (Regel) Regel **kääpiötulppaani** dvärgtulpan

V. Laitila: Kodjala, Kaupinkujan S-päästä 90 m E (6760950: 3210415). Tienreunassa puutarhasta levinneenä pariassa kohtaa, pc. 11.5.2019 *Jaakko Nurmi* (näyte 19-03).

U. Espoo: Piispansilta, Matinnytti (6674161:3374855). Hoitamaton nurmikko. Lajia ei lähialueen kerrostalojen istutuksissa. Tullut tahattomasti maa-aineksen mukana? 21.5.2017 *Timo Hietanen* (H-ark).

U. Helsinki: Mellunmäki, Saanatunturintie 3 (66818:33963). Kerrostalojen pihanurmikko. Ei tarkoituksella viljelty, humusta ei lähiaikoina lisätty. 5.5. 2005 *Juhani Hippi* (H 823479).

IRIDACEAE kurjenmiekkakasvit

○M **Crocus speciosus** M. Bieb. **syysahrami** höstkrokus ▶
○M **Crocus speciosus** M. Bieb. **kaukasiansyysahrami**
höstkrokus

Suomenkielinen nimi on tarkennettu, koska moni muukin suvun syksyllä kukkiva laji on saanut nimensä perusosaksi 'syysahrami'.

○M **Iris Germanica-Ryhmä** tarhakurjenmiekkä trädgårdsiris ▶ ○M **Iris Germanica-Ryhmä** tarhakurjenmiekkä trädgårdsiris

Suomalainen nimi tulee korjata monikolliseksi, sillä kyseessä on taustaltaan erilaisten ja pitkälti tuntemattomien risteymäsyntisten kurjenmiekköiden ryhmä. Kansainvälisten viljelykasvien nimitysääntöjen mukaan tällaisten ryhmien nimi kirjoitetaan tämän ryhmän nimen yllä osoittamalla tavalla, mukaan lukien sanan 'Ryhmä' iso alkukirjain. Näitä ryhmiä ei tule sekoittaa epävirallisiin ryhmiin (esim. *Juncus bufonius* -ryhmä konnanvihviläryhmä). Niiden tarkoitus on antaa mahdollisuus ilmaista vaikeissa lähisukuisten taksonien ryhmissä määritys tarkemmin kuin sukutasoisena, myös levinneisyyskarttoja varten.

AMARYLLIDACEAE narsissikasvit

Lisäys:

○3 **Allium caeruleum** Pall. **sinilaukka** azurlök

U. Helsinki, Pirkkola, Pirkkolantie 19 (6681804:3384971). Kevytvylän rehevä N-piennar, 3 kukkivaa 40–60 cm pituista yksilöä. 24.7.2019 *Timo Hietanen* (H-ark).

⊗M **Narcissus tazetta** L. **tasetti tazett** ▶ ⊗M **Narcissus tazetta** L. **sarjatasetti tazett**

Suomenkielinen nimi on tarkennettu, koska nimet kelta-, kääpiö- ja vihkotasetti ovat käytössä muista suvun taksonista.

ASPARAGACEAE parsakasvit

○M **Muscari** Mill. (**ruukku**)helmililjat pärlyhyacinter

Suomenkielinen nimi on tarkennettu erotukseksi harjahelmililjoista, *Leopoldia*, ja kellohelmililjoista, *Pseudomuscari*; 'ruukku' viittaa tässä kukkien muotoon.

Lisäys (lahkojen Commelinales ja Poales väliin):

ZINGIBERALES Griseb.

○M **CANNACEAE** Juss. **kannakasvit** kannaväxter

○M **Canna** L. **kannat** kannor

○M **Canna** ×**generalis** L. H. Bailey **tarhakanna** kanna

U. Espoo: Otaniemi, Laivamiehenpolun länsipuoli (667695: 337902). Multakasa läjitysalueella, 5 isoa versoa, joista yhdessä kukinto. 22.9.2012 *Jarmo Koistinen* (H-ark; määritys valokuvasta M. Piirainen).

JUNCACEAE viihviläkasvit

Lisäys:

○M **Luzula nivea** (L.) DC. **hopeapiippo** silverfryle

U. Helsinki, Laajasalo (667447:339097). Maatäyttö, yksi mätäs, puutarhakarkulainen. 8.8.2018 *Lars Winberg* (H-ark).

Helsingin Laajasaloon Tahvonlahden pohjoispuolelle Koirasaarentien molemmin puolin on noussut 2010-luvulla uudet asuinalueet, joiden maansiirto- ja kadunrakennustyöt alkoivat vuonna 2013. Ainakin Koirasaarentien eteläpuolelle tuotiin muualta täyttömaata, jonka mukana saapui suuri joukko eksoottisia kasveja, monet ensimmäistä kertaa Suomessa "villeinä" tavuttuja. Tuo kasvijoukko, johon hopeapiippokin kuuluu, viittaa vahvasti siihen, että täyttömaassa on mukana Kaisaniemen kasvitieteellisestä puutarhasta sen samanaikaisen uudistamisen myötä pois kuorittua maata.

POACEAE heinäkasvit

? **Dinebra retroflexa** (Vahl) Panz. **hätäheinä** julgransgräs
▶ ? **Dinebra retroflexa** (Vahl) Panz. **afrikanhätäheinä**
julgransgräs

Suomenkielinen nimi on tarkennettu, koska suvun toisellekin lajille on tarvittu kansallinen nimi.

Alalajien lisäys:

●1 **Schedonorus arundinaceus** (Schreb.) Dumort. **ruokonata**
rörsvingel

Festuca arundinacea Schreb.

Lolium arundinaceum (Schreb.) Darbysh.

● **Schedonorus arundinaceus** subsp. **arundinaceus**
meriruokonata vanlig rörsvingel

○3 **Schedonorus arundinaceus** subsp. **uechtritzius**
(Wiesb.) H. Scholz & Valdés **rehuruokonata** vallsvingel
Festuca arundinacea var. *aspera* (Mutel) Asch. & Graebn.

Rehuksi viljelty ruokonata katsotaan yleisesti omaksi alalajikseen, toisinaan jopa erilliseksi lajiksi. Suomessa sen mättäitä on alkanut viime aikoina ilmaantua mm. tienvarsille, joille se

▲ Tarhakanna, *Canna xgeneralis*, on näyttävä ilmestys ja suomalaisella maanlajityöalueella todellista eksotiikkaa. Espoo, Otaniemi.

on voinut jossakin jo vakiintuakin (mm. Helsinki, Östersundom ja Landbo A. Kurttio, hav.). Rehuruokona eroaa meriruokonaadasta etenkin vain heikosti mätästävänä, suppeampiröyhäisenä ja korren yläosasta karheana.

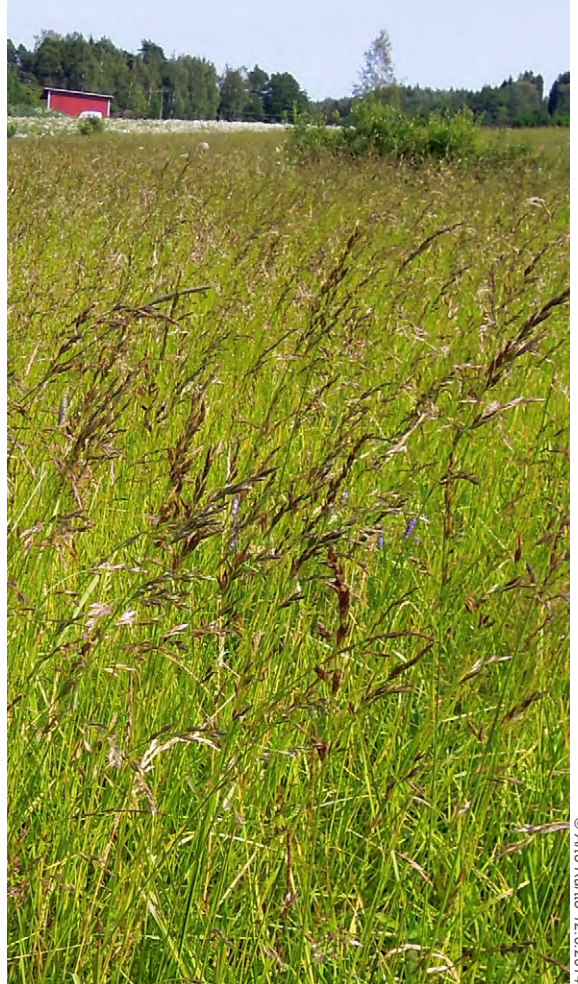
Entisen laajan *Festuca*-suvun piirissä on edelleen tapahtumassa taksonomisia muutoksia. Näyttää siltä, että vastikään käyttöön otettu *Schedonorus*-suku olisi syytä liittää kokonaisuudessaan sukuun *Lolium* (mm. Banfi ym. 2017) – näin on menetelty jo muutamissa nimitystietokannoissa ja viljelykasvitietokannoissa. Muutosta ei (vielä) tehdä tässä Suomen kasvien nimitykseen, koska tarvittava rehuruokonan nimikombinaatio näyttää puuttuvan.

Stipa L. höyhenheinät fjädergrässläktet ► **Stipa** L. neulahöyhenheinät fjädergrässläktet

Suomenkielinen nimi on tarkennettu, koska aiemmin paljon laajempaan ymmärretty suku *Stipa* on nyt jaettu moneksi suvuksi (esim. Romaschenko ym. 2012), joiden kaikkien suomenkielisessä nimessä on säilytetty perusosana 'höyhenheinät'.

⊗ **Zizania aquatica** L. intiaaniriisi indianris ► ⊗ **Zizania aquatica** L. töyhtöntiaaniriisi indianris

Suomenkielinen nimi on tarkennettu, koska suvun muillekin lajeille (3) on tarvittu kansalliset nimet.

▲ Unikoiden suvun kaukasialaisen osaston *Macrantha* ('isokukkaiset') lajien luokittelu ja nimitykset ovat aiheuttaneet paljon päänvaivaa, jota ovat lisänneet risteyttämiset ja lajikkeiden valinta. Kuvan kasvi ylijäämäsammaleen lieveniityllä on ilmeisesti idänunikon, *Papaver orientale*, kertokukkainen lajike 'Olympia'. Helsinki, Myllypuro, Alakivenpuisto.

© Leena Heljanta 3.7.2010

◀▲ **Rehuruokonataa**, *Schedonorus arundinaceus* subsp. *uechtritzius* (vasemmalla), on alettu viljellä Suomessa enemmälti vasta viime aikoina talvenkestävien ja satoisten lajikkeiden tultua markkinoille. Meriruokonata, *S. arundinaceus* subsp. *arundinaceus* (ylhällä), on selvemmin mätästävä ja röyhyltään avarampi. Helsinki, Östersundom ja Laajasalo, Aittasaari.

PAPAVERACEAE unikkokasvit

Lisäys:

OM **Dicentra eximia** (Ker. Gawl.) Torr. **kevät pikkusydän furirhjärta**

KP. Pietarsaari: Nyvägafjärden (7071:3289). Maan ja puutarhajatteen kaatopaikka. 28.7.2018 *Jari Särkkä* (H-ark).

Lisäys:

O3 **Papaver atlanticum** (Ball) Coss. **atlasunikko atlasvallmo**

U. Vantaa: Petikko, Bölenpolun ja Petikontien risteysalue (6687268:3379236). Hoitamattoman nurmikon sorareuna, 2 yksilöä. 3.7.2008 *Timo Hietanen* (H-ark).

U. Nurmijärvi: Röykkä, Sairaala-alue, 1973–1974 *Pirkko Askola* (H 59776).

PK. Joensuu, Linnunlahti, Heinäpurontie (69472:36400). Ruusuistutus tien ja jalkakäytävän välissä, levinnyt Räsäsen puutarhasta. 2.7.2002 *Juhani Räsänen* (H-ark).

OM **Papaver lasiothrix** Fedde **jättiunikko jättevallmo** ▶

OM **Papaver pseudo-orientale** (Fedde) Medw. **jättiunikko jättevallmo**

Papaver lasiothrix auct.

Aiemmin jättiunikko on tunnettu nimellä *Papaver pseudo-orientale*, mutta nimen osoittaututtua myöhemmäksi synonyy-

miiksi ja siten laittomaksi se korvattiin Euro+Med Plantbasessa (Aghababian 2011) nimellä *P. lasiothrix*, joka kuitenkin oli aikaisemmin tyypitely toiselle unikkolajille kuuluvaksi. Lack (2019) korjasi virheen ja esitti nimeä *P. pseudo-orientale* konservoitavaksi (*nom. cons. prop.*), jottei kasville tarvitse antaa kokonaan uutta nimeä.

RANUNCULACEAE leinikkikasvit

- **Pulsatilla patens** × **vernalis** **liilakylmänkukka** ▶
- **Pulsatilla patens** × **vernalis** **liilakylmänkukka** = **Pulsatilla** × **intermedia** Lasch

Lisäys:

OM **Thalictrum delavayi** Franch. **jaloängelmä violruta**

U. Kerava, Savio. Savionojan itäpuoli lähellä Vantaan rajaa (66970:33945). Kosteaa ryteikön märkä painanne, johon on kasattu jonkin verran lähinnä risuja ilmeisesti lähitalojen pihosta. Puutarhakarkulainen, 1 kookas kukkiva yksilö. 22.8.2007 *Pirkko Piirainen & Mikko Piirainen* (H-ark).

O3 **Trollius Cultorum-Ryhmä** **tarhakullero** trädgårdssmörbollar ▶ O3 **Trollius Cultorum-Ryhmä** **tarhakullerot** trädgårdssmörbollar

Suomenkielinen nimi on korjattu monikkomuotoon, koska kyse on useanlaisista risteymäsyntyisistä kulleroista.

Lisäys (lahkon Saxifragales edelle):

BUXALES Takht. ex Reveal

BUXACEAE Dumort. **puksikasvit** buxbomsväxter

Pachysandra Michx. **varjojyrtit** skugg-gröner

OM **Pachysandra terminalis** Siebold & Zucc. **idänvarjojrtti** skugg-gröna

U. Espoo. Hyljelahti, Prästbergetin SW-puolen rantalehto (667232:337247). Multava ja kostea tervaleppälehto. 1 × 3 m² laaja kasvusto, vakinainen, tuloajasta ei arviota. 2018 *Jarmo Koistinen* (H-ark).

CRASSULACEAE maksaruohokasvit

Lisäys:

OM **Rhodiola integrifolia** Raf. **rönsyruusujuuri** röd rosenrot

KP. Raahe: suljetun kaatopaikan E-osa (7176:3383). 12.8.2016 *Jari Särkkä* (H-ark; näyte 175/16).

ROSACEAE ruusukasvit

O3 **Crataegus ×media** Bechst. **ruusuorapihlaja** hybrid-hagtorn = **Crataegus laevigata × monogyna** ►

O3 **Crataegus ×media** Bechst. **puisto-orapihlaja** hybridhagtorn = **Crataegus laevigata × monogyna**

Suomenkielinen nimi on korjattu, koska nimi ruusuorapihlaja kuuluu puisto-orapihlajan lajikkeelle 'Paul's Scarlet'.

Lisäys:

O3 **Hedlundia mougeotii** (Soy.-Will. & Godr.) Sennikov & Kurtto **pyreneittenpihlaja** häckoxel *Sorbus mougeotii* Soy.-Will. & Godr.

Laji kasvaa ainakin Itä-Helsingissä lintujen levittämänä metsäkoivissa suomen- ja ruotsinpihlajan tavoin (*A. Kurtto*, hav.). Myös läheistä itävallanpihlajaa (*Hedlundia austriaca*) on seudulla katupuuna, joten senkin löytyminen vastaavalla tavalla karkulaisena lienee vain ajan kysymys.

O3 **Malus toringo** (Siebold) de Vriese **japanimarjaomenapuu** rönnbärsapel ► O3 **Malus toringo** (Siebold) de Vriese **helmiomenapuu** rönnbärsapel

O3 **Malus toringo** var. **sargentii** (Rehder) C. K. Schneid. **marjaomenapensas** bukettapel ► O3 **Malus toringo** var. **sargentii** (Rehder) C. K. Schneid. **pikku-helmiomenapuu** bukettapel

Lajista aiemmin käytetty suomenkielinen nimi 'japanimarjaomenapuu' johtaa harhaan, sillä kyseessä ei ole marjaomenapuun (*Malus baccata*) rotu. Pikkuhelmiomenapuun aiempi nimi 'marjaomenapensas' taasen ei ole linjassa suvun muun suomalaisen nimistön kanssa.

Lisäys:

OM **Prunus pumila** L. **hietakirsikka** sandkörsbär

OP. Oulu: Oritkari (7211:3426). Lumenkaatopaikka. 22.8.2019 *Jari Särkkä* (H-ark; näyte 52/19).

© Jarmo Koistinen, 16.5.2019

▲ **Ainavihanta peittovarpu idänvarjojrtti**, *Pachysandra terminalis*, on kotoisin Japanin tiheiden lehtimetsien katveesta. Espoo, Hyljelahti.

OM **Spiraea ×billardii** Herinçq **rusopajuangervo** klasespirea ► OM **Spiraea ×billardieri** Herinçq **rusopajuangervo** klasespirea

Risteyttäminen oikeinkirjoitus on (taas) korjattu uusimman nimistököodin (Turland ym. 2018) esimerkin (Art. 60.9. Ex. 31) mukaisesti. Aiemmin on käytetty virheellisiä muotoja 'billardi' ja 'billardii'. Kasvi on nimetty ranskalaisen biologin Jacques-Julien Houtou de Labillardièren (de la Billardière; 1755–1834) muistoksi.

URTICACEAE nokkoskasvit

● **Urtica dioica** subsp. **sondenii** var. **sondenii** Simmons **lapinnokkonen** fjällnässla ► ● **Urtica dioica** subsp. **sondenii** var. **glabra** Hartm. **lapinnokkonen** fjällnässla

Suomen kasvien luettelossa (Kurtto ym. 2019) nokkosten käsittelyä muutettiin siten että lehtonokkonen siirrettiin pohjannokkosmuunnokseksi *U. dioica* subsp. *sondenii* var. *holosericea*. Tällöin myös lapinnokkonen siirtyi muunnostasolle. Toisin kun luettelossa esitetään, sen nimi on var. *glabra*, joka on selvästi vanhimpana nimenä (Hartman 1832) hyväksytty nimi, kun taas

var. *sondenii* nuorempana toisintonimenä (Simmons 1910) on laiton, *nom. illeg.*

VIOLACEAE orvokikasvit

Lisäys:

OM *Viola glabella* Nutt. kiiluorvokki

U. Helsinki, Koskela [sic!] (66783:33879). Kyläsaarenrannan multakasoissa. 20.8.2001 *Vesa Järvinen* (*Agastache urticifolia*-näytteen (H) esitteessä).

U. Porvoo, Bjurböle. Meteoriittitie 27 (66927:34297). In home garden, not cultivated, origin probably as weed in exchanged seed. Among *Bistorta officinalis*. 6.6.2006 *Pertti Salo* 8361 & *Ulla Salo* (H).

OM *Viola Tricolor*-Ryhmä tarhaketo-orvokki brokvioli ► OM *Viola Tricolor*-Ryhmä tarhaketo-orvokit brokvioli

Suomenkielinen nimi tulee korjata monikolliseksi (ks. *Iris Germanica*-Ryhmä edellä).

SALICACEAE pajukasvit

Lisäys:

O3 *Populus ×wettsteinii* Hämet-Ahti **hybridahaapa** hybridasp = *Populus tremula × tremuloides* Michx.

V Turku: Pahanieniemi. Sataman vapaavaraston W-pää Raisiojoen suusta n. 100 m E (6713:3236). Tienvarren kivinen ruderattilouhikko, kaksi n. 8 m korkeaa puuta. 2.7.2011 *Jouni Issakainen* (TUR-A 416911).

Muitakin havaintoja on, mutta ilmeisesti istutetuista puista kasvullisesti lähistölle nousseista juurivesoista.

OM *Salix dasyclados* auct. **vannepaju** sammetsvide ► OM *Salix gmelinii* Pall. **vannepaju** sammetsvide *S. burjatICA* Nasarow *S. dasyclados* Wimm.

Pajuista varsinkaan viljellyt lajit lajikkeineen ja risteymät eivät ole kovin helppoja. Niiden nimitysratkaisuissa on pyritty yhdenmukaisiin päätöksiin tekeillä olevan Suomen puu- ja pensaskasvion uuden painoksen kanssa. Belyaeva ja Sennikov (2008) synonymisoiivat *S. dasyclados* lajiin *S. gmelinii*, mutta erilaiset näkemykset siitä, mitä *Salix dasyclados* -nimellä oikein tarkoitetaan, johtivat auct.-lyhenteen käyttöön nimitys- ja luettelosamme (Kurtto ym. 2019). Suomen puu- ja pensaskasviossa on päädytty hyväksymään *S. dasyclados* itäaasialaisen *S. gmeliniin* synonyymiksi (Uronen & Saarinen 2020). Korjataan Suomen kasvien nimiluettelo tämän mukaisesti. On syytä huomata, että tulkittaessa *S. gmelinii* ja *S. dasyclados* auct. eri taksoneiksi niillä kummallakin oli oma suomenkielinen nimensä joka *S. gmeliniillä* oli sen alkuperäaluetta kuvaava aropaju. Nyt lajinimeksi on otettu tai palautettu *S. dasyclados* pitkäikäinen käytetty suomenkielinen nimi vannepaju.

OM *Salix ×fragilis* L. **kujasalava** grönpil = *Salix alba × euxina* ► OM *Salix ×fragilis* L. **jokisalava** grönpil = *Salix alba × euxina*

Taksonin rajaus on laajentunut kattamaan keltasalavan lajikkeineen (f. *vitellina*), minkä vuoksi suomenkielinen nimi kujasalava

jää tarkoittamaan nimimuotoa (f. *fragilis*). Katso myös seuraavien taksonien selitysteksti.

OM *Salix ×pendulina* Wender. **kyynelsalava** fontänpil = *Salix alba × babylonica* L. × *euxina* ► OM *Salix ×pendulina* Wender. **riippasalava** = *Salix alba × babylonica* L. × *euxina*

OM *Salix ×pendulina* 'Lasipalatsi' **isokyynelsalava** parasolpil ► OM *Salix ×pendulina* 'Lasipalatsi' **isoriippasalava**

Salavien luokittelu ja nimitys, mukaan lukien suomenkieliset nimet, ovat olleet Suomessa käymistilassa ja sen vuoksi jopa piinallisen sekavia ja keskenään ristiriitaisia. Uronen ja Saarinen (2020) esittävät laajaan kokemukseensa ja tietämykseensä perustuvan luokittelun, jota seuraamme tämän ja edellisen kohdan taksoneissa. – Ruotsinkielinen nimi fontänpil kuuluu lajikkeelle 'Elegantissima', siroriippapaju, ja nimi parasolpil puolestaan lajikkeelle 'Blanda', kyynelsalava.

© Arto Kurtto, 23.7.2019

▲ **Rusopajuangervo**, *Spiraea ×billardierei*, on yksi kahdesta tusinasta ranskalaisen biologin Jacques-Julien Houtou de Labillardière (de la Billardiére; 1755–1834) nimikkokasvista. Vaan risteymämääreen omistusmuodon oikeinkirjoitus on tuottanut vaikeuksia. Janakkala, Vähä-Hiisi.

LINACEAE pellavakasvit

- ⊗ **Linum grandiflorum** Desf. **punapellava** blomsterlin ►
⊗ **Linum grandiflorum** Desf. **somapellava** blomsterlin

Suomenkielisen nimen muuttaminen on tarpeen, koska lajista on kukiitaan monen muunkin värisiä kuin punaisia lajikkeita ja muotoja, joista osalle on annettu suomenkielinen nimi (mm. silmäsomapellava, punasomapellava).

MALVACEAE malvakasvit

Lisäys:

OM **Alcea rugosa** Alef. **nukkasalkoruusu** gul stockros

A. Maarianhamina: Badhusberget (6686507:3107118). Vesi-torninmäen SSW-laidan hiekan- ja soransekainen, paahteinen, niukkakasvinen joutomaareunus. Yksi kukkiva yksilö 11.7.2018 *Timo Hietanen* 1518 (H).

BRASSICACEAE ristikukkaiskasvit

Lisäys:

⊗ **Alyssum simplex** Rudolphi **kenttäkilpiruoho** smådådra

V. Raisio: ratapiha (671:323). 7.1952 *Erik Hinnerichsen* (TUR 49341). – Määrittys C. Blom 1960 nimellä *A. campestre*.

V. Raisio: ratapiha, Uudenkaupungin ja Naantalin ratojen välissä täytemaalla (6718:3232). 19.6.1953 *Tapio Laine* (TUR 49342). – Määrittys J. Suominen 1974 nimellä *A. campestre*; kerääjän alkuperäinen määrittys *A. hirsutum*.

Mäkinen ja Laine (1961) ilmoittivat Raisiosta huopakilpiruohon (*Alyssum hirsutum*). Suominen (1979) korjasi tiedon Suomen viljatulokkaiden selvityksessään kenttäkilpiruohoksi nimellä *A. minus*. Jälkimmäinen on kuitenkin nimen *A. simplex* myöhempi synonyymi (*nom. illeg.*). Kurton ja Lahden (1987) luettelossa laji mainitaan aivan oikein nimellä *A. simplex*. Kenttäkilpiruohosta on joskus käytetty virheellisesti nimeä *A. campestre* (myös Suominen (1979) synonyyminä), joka oikeasti on hietakilpiruohon (*A. alyssoides*) synonyymi. Ehkä näiden nimistösekaanusten seurauksena mainittujen näytteiden tiedot ovat kasviat-laskartoilla siirtyneet huopakilpiruoholle.

Lisäys:

Boechea Á. Löve & D. Löve **kaartolidut** indiantravar

⊗ **Arabis divaricarpa** A. Nelson **lännenpitkápalko** ►

⊗ **Boechea divaricarpa** (A. Nelson) Á. Löve & D. Löve **lännenkaartolitu**

Arabis divaricarpa A. Nelson

Noin 70-lajinen pääasiassa läntisen Pohjois-Amerikan suku *Boechea* sisällytettiin aikaisemmin yleisesti pitkápalkojen sukuun (*Arabis*). Fylogeniattutkimukset ovat kuitenkin osoittaneet, että sukujen väliset morfologiset yhtäläisyydet ovat seurausta konvergenssista eli samankaltaisten sopeumien syntymisestä ilman läheistä sukulaisuutta. Suku *Boechea* on taksonomisesti perin hankala yhdistäessään eri tavoin risteytymistä, apomiksia ja polyploidiaa (mm. Alexander ym. 2013) ja on nousemassa hentolituruohon (*Arabidopsis thaliana*) rinnalle geneettisten tutkimusten mallikasvien joukkoon (Brukhin ym. 2019). Eri-tyisesti sytotaksonomeina tunnetut islantilaisyyntyinen Åskell Löve ja hänen vaimonsa ruotsalaisyyntyinen Doris Löve omis-

© Leena Helyntamäki, 5.4.2012

▲ **Harmaakaalisinapista, *Erucastrum incanum*, on Suomesta yli 80 havaintoa kahdelta tusinalta paikalta pääasiassa viljatulokkaana, mutta näin pohjoisessa laji ei pysty vakiintumaan. Ilmari Hiitonen antoi sille johdoltaan tuntemattoman suomalaisen nimen hilmio. Kanariansaaret, La Palma, El Paso.**

tivatkin suvun osuvasti aikalaiselleen tanskalaiselle botanistille Tyge Böcherille (1909–1983), joka oli erityisen kiinnostunut kromosomilukujen ja ekologian merkityksestä lajien ja rotujen eriytymisessä.

Lisäys:

OM **Brassica rapa Nipposinica-Ryhmä** japaninkaalit mizunakål

EH. Lahti: Kujalan jätekeskus (6760370:3433644). Täyttömäen päällä, keskeneräisen maisemointipinnan aukossa, maakasalla. Yksi yksilö 2.10.2017 *Timo Hietanen* (H-ark; määrittys A. Kurto valokuvista).

InL. Inari: Mellanaavan jätevedenpuhdistamo (7623033:3526259). 2019 *Olli Osmonen* (H-ark; määrittys A. Kurto valokuvista).

Vihannes- ja reunuskasveina käytettävien japaninkaalien siemeniä on ollut Suomessa myynnissä jo jonkin aikaa. Näitä myös nimellä mizuna tunnettuja kasveja on sen myötä alkanut ilmestyä maan ja puutarhajätteen läjitysalueille.

Lisäys:

- **Cardamine occulta** Hornem. **mierolitukka** risbräsma
C. flexuosa subsp. *debilis* O. E. Schulz
C. hamiltonii G. Don

Suomessakin on jo aikaa sitten huomattu, että pääasiassa taimistojen kautta silloin tällöin istutuksien rikaksi leviävä "metsälitukka" eroaa karvoituksessaan ja lehdyköidensä muodossa hyvin harvinaisesta lähteikköjen luontaisesta metsälitukasta (*Cardamine flexuosa*). Nytemmin on uusin molekyyli-menetelmän osoitettu, että tuo rikkaruoholitukka onkin selvästi oma lajinsa, jonka käyvä tieteellinen nimi on tämänhetkisen näkemyksen mukaan ja osuvasti *Cardamine occulta* (Marhold ym. 2016, Mandáková ym. 2019). Suomeksi se on kastettu mierolitukaksi, sillä alkuaan itäaasialaisena kasvina se on täällä ja muutenkin Euroopassa mieron tiellä. Mierolitukka on kromosomistoltaan oktoploidit (2n = 8x = 64) ja tarkemmin sanoen allo-oktoploidit, koska se on syntynyt kahden itäaasialaisen tetraploidin lajin risteymäjohdannaisena. Aito metsälitukka (*C. flexuosa*) puolestaan on tetraploidit (2n = 4x = 32) ja tarkemmin allotetraploidit diploidien purolitukan (*C. amara*) ja mäkilitukan (*C. hirsuta*) risteymäjohdannainen (Mandáková ym. 2014). Aion (AK) kertoo lisää näistä kiintoisista kasveista jossakin tulevassa Lutukassa, kunhan taas pääsen katsomaan herbaarionäytteitä. Sitten saamme mierolitukan löydöt näkyville Kasviatlaksen kartoissakin (ja pois metsälitukan kartasta).

Lisäys:

Drabella (DC.) Fourr. **kynsiköt**

- **Draba muralis** L. **vallikynsimö** lunddraba ▶
  - **Drabella muralis** (L.) Fourr. **vallikynsikkö** lunddraba
Draba muralis L.

Kynsiköiden suku (*Drabella*) on äskettäin erotettu kynsimöstä (*Draba*) molekyyli-geneettisin perustein (Jordon-Thaden ym. 2010). Suku on sittemmin hyväksytty mm. Euro+Med Plantbase- (Marhold 2011) ja BrassiBase-tietokannoissa (<https://brassi-base.cos.uni-heidelberg.de/>; Koch ym. 2018). De Candolle (1821) kuvasi kynsiköt alkujaan kynsimöiden suvun sektiona, ja myöhemmin Fourreau (1868) nosti ne sukutasolle. Myöhemmassä kirjallisuudessa kynsiköt on yleensä sisällytetty kynsimöihin. Kynsiköihin kuului alkujaan useita lajeja, mutta jäljellä on enää suvun tyyppilaji, vallikynsikkö (*Drabella muralis*), jota Suomessa tavataan Ahvenanmaan ja Lounais-Saariston kuivanpuoleisilla ketorinteillä harvinaistuneena kalkinsuosijana. Suvun morfologisia tuntomerkkejä ovat sepivätyviset varsilehdet sekä neliheteiset kukat erotuksena kynsimöiden sepimättömiin lehtiin ja kuusiheteisiin kukkiin.

- **Erucastrum incanum** (L.) W. D. J. Koch **hilmio** gräsenap
Hirschfeldia incana (L.) Lagr.-Foss. ▶
  - **Erucastrum incanum** (L.) W. D. J. Koch **harmaakaali-sinappi** gräsenap
Hirschfeldia incana (L.) Lagr.-Foss.

Taustaltaan hämärä "suomenkielinen" nimi 'hilmio' on syytä korvata sukusiirron myötä ruotsinkielistä nimeä myötäilevällä uusnimellä.

Malcolmia W. T. Aiton **malkolmiat** strandlövkojor ▶

Malcolmia W. T. Aiton **välimerenmalkolmiat** strandlövkojor

Aiempaa paljon suppeampi rajaus (ks. *Strigosella*) vaatii *Malcolmia*-suvun suomenkielisen nimen täsmentämistä, kun perusosa 'malkolmiat' halutaan säilyttää myös segregaatit-sukujen suomenkielissä nimissä. *Malcolmia* (s. str.) on luontaisena itäisen Välimeren alueen, etenkin Balkanin niemimaan ja Egeansaarten suku.

Lisäys:

Odontarrhena C. A. Mey. **laikkaruohot**

- **Alyssum murale** Waldst. & Kit. **hopeakilpiruoho** silverstenört ▶ ○ **Odontarrhena muralis** (Waldst. & Kit.) Endl. **hopealaikkaruoho** silverstenört

Kilpiruohojen suku (*Alyssum*) on DNA-pohjaisessa fylogeniassa osoittautunut polyfyleettiseksi (Rešetnik ym. 2013). Španiel ym. (2015) siirsivät joukon suvun lajeja sukuun *Odontarrhena*; meillä muutos koskee vain hopeakilpiruohoa (*A. murale*). Suomenkielinen sukunimi laikkaruohot viittaa lituihin, jotka perineen ovat kuin minikokoisia ampumahiihtototalun pyöreälapaisia laikkoja.

Lisäys:

Strigosella Boiss. **aasianmalkolmiat**

- ⊗ **Malcolmia africana** (L.) W. T. Aiton **africanmalkolmia** arabisk lövkoja ▶ ⊗ **Strigosella africana** (L.) Botsch. **africanmalkolmia** arabisk lövkoja

Suku *Malcolmia* on osoittautunut keinoitekoiseksi koosteeksi, joka on viimeaikaisten tutkimusten nojalla hajotettu useaan eri sukuun (Al-Shehbaz ym. 2014); meillä muutos koskee vain afrikanmalkolmia (*M. africana*). Suvun suomenkielinen nimi aasianmalkolmiat viittaa siihen, että suku keskittyy luontaisena Keski- ja Pohjois-Aasiaan. Vain afrikanmalkolmia ulottaa alueensa myös Pohjois-Afrikkaan.

POLYGONACEAE **tatarkasvit**

Viime vuosien molekyyli-geneettiset tutkimukset ovat vahvistaneet Haraldsonin (1978) morfologisin perustein esittämän laajan ja heterogeenisen *Polygonum*-suvun jaon useaksi suvuksi. Suku *Aconogonon* on osoittautunut niistä hankalimmaksi. Se on selvästi heterogeeninen ja lisäksi pienempi, mutta myös heterogeeninen suku *Koenigia* näyttää olevan osa sitä. Schuster ym. (2015) ehdottivat *Koenigian* yhdistämistä *Agonogononiin* laajaksi mutta heterogeeniseksi suvuksi. Sukujen yhdistäminen ei kuitenkaan ole täysin kiistatonta, ja mm. Fan ym. (2013) pitivät parempana säilyttää suvut ja tehdä ne monofyleettisiksi erottamalla yhden *Koenigia*-lajin omaan monotyypiseen sukuunsa.

Siis sukujen yhdistäminen antoi odottaa itseään niin Euro+Med Plantbase tehtäessä (Uotila 2017) kuin Suomen kasvien nimeämisessä (Kurtto ym. 2019). Kummassakin noudatettiin saksalaisten varovaista näkemystä (Kadereit ym. 2016). Toki oli myös iso kynnys yhdistää niinkin erilaiset kasvit kuin tuntureiden muutamasenttinen yksivuotinen kurjentatar ja kookkaat monivuotiset röyhytattaret samaan sukuun. Laaja *Koenigia*-suku on nyt kuitenkin otettu yleisesti käyttöön nimeämisessä ja se on syytä hyväksyä myös meillä.

Yhdistettäessä *Aconogonon* ja *Koenigia* tulee prioriteettisääntöjen perusteella vanhempi nimi *Koenigia* uuden laajan suvun

nimeksi. *Koenigia* tulee Suomen luonnonvaraisten kasvien luettelossa siten tällainen:

Koenigia L. kurjentattaret dvärgsyror
Aconogonon (Meisn.) Rchb.

OM **Koenigia alpina** (All.) T. M. Schust. & Reveal alppiröyhytatar alpslide
Aconogonon alpinum (All.) Schur

OM **Koenigia divaricata** (L.) T. M. Schust. & Reveal kaitaröyhytatar vippslide
Aconogonon divaricatum (L.) Nakai
Polygonum divaricatum L.

O3 **Koenigia ×fennica** (Reiersen) T. M. Schust. & Reveal suomenröyhytatar finnslide = **Koenigia alpina** × **weyrichii**
Aconogonon ×fennicum Reiersen

● **Koenigia islandica** L. (tundra)kurjentatar dvärgsyrora

O3 **Koenigia weyrichii** (F. Schmidt) T. M. Schust. & Reveal laavaröyhytatar gräslide
Aconogonon weyrichii (F. Schmidt) H. Hara

Lisäys:

• **Rumex acetosa** × **lapponicus**

Rumex lapponicus käsiteltiin aikaisemmin *Rumex acetosa*n alalajina, jolloin sen ja nimialalajin välimuotoja ei käsitelty risteyminä. Muutettaessa rodut lajitasolle myös välimuodot olisi pitänyt käsitellä risteyminä, mikä jäi vahingossa tekemättä. Useita näytteillä varmistettuja risteymähavaintoja on kirjattu Kuusamosta, Enontekiön Lapista ja Inarin Lapista.

▼ Nykykäsityksen mukaan kurjentatarten sukuun kuuluu kääpiömäiseen tundrakurjentattareen, *Koenigia islandica*, verrattuna todellisia jättiläisiäkin, kuten kuvan laavaröyhytatar, *K. weyrichii*. Koko ei ratkaise, vaan pikupiirteet ja molekyylit. Helsinki, Herttoniemen siirtola-puutarhan etelälaita.

CARYOPHYLLACEAE kohokkikasvit

Lisäys:

Rabelera M. T. Sharples & E. A. Tripp kevättähtimöt buskstjärnblommor

● **Stellaria holostea** L. kevättähtimö buskstjärnblomma
▶ ● **Rabelera holostea** (L.) M. T. Sharples & E. A. Tripp kevättähtimö buskstjärnblomma
Stellaria holostea L.

Stellaria L. tähtimöt stjärnblommor ▶ **sädetähtimöt**, stjärnblommor
Myosoton Moench

● **Myosoton aquaticum** (L.) Moench vata sprödarv ▶
● **Stellaria aquatica** (L.) Scop vata sprödarv
Cerastium aquaticum L.
Malachium aquaticum (L.) Fr.
Myosoton aquaticum (L.) Moench

Kohokkikasvien heimon sukujakomyllerrys jatkuu uusien fylogeneettisten analyysien myötä. Suku *Stellaria* on jo jonkin aikaa tiedetty polyfyleettiseksi ainakin siten, että kevättähtimö (*S. holostea*) ei niin sanotusti kuulu joukkoon. Sukua ei kuitenkaan ole haluttu pilkkoa etenäkään siksi, että sen tyyppilajina on ollut nimenomaan kevättähtimö, minkä vuoksi kaikki muut lajit olisi pitänyt siirtää toiseen sukuun tai toisiin sukuihin, mikä olisi johtanut melkoiseen nimitysmullistukseen tai oikeastaan -sekamelskaan. Nyt tyyppilajiksi (generitype) on konservoinnin kautta vaihdettu heinätähtimö (*S. graminea*), mikä avasi tien hoitaa nimitysmuutokset tyylikkäämmiin eli esimerkiksi siirtämällä kevättähtimö omaan sukuunsa. Tämän toteuttivat Sharples ja Tripp (2019) ja kansallisten nimien tarkistuksen osalta Vanamon toimikunta yllä annettulla tavalla. Vata, jota on emien ja kodan hampaiden poikkeavan lukumäärän takia palloeltu sukujen *Stellaria*, *Myosoton*, *Malachium* ja *Cerastium* välillä, sijoitettiin *Stellaria*-sukuun, niin kuin jo Scopoli oli tehnyt 1772. – *Rabeleran* sopii olla suomeksi kevättähtimöt, koska suku

© Arto Kurtti, 9.8.2008

on yksilajinen (monotyypinen). *Stellaria* tarvitsee nyt suomalaiseseen nimeensä tarkenteen, jollaiseksi on katsottu sopivan 'säde' kuvaamaan suvulle ominaisista syvään kaksiliuskaisista terälehdistä johtuvaa kukan säteistä ulkonäköä. *Stellaria aquatica* säilyttäköön "uudesta" sukuasemastaan huolimatta perinteisen nimensä vata, vaikka kansa onkin kutsunut myös pihatähtimöä (*Stellaria media*; ruots. våtarv!) vadaksi tai vata-ruohoksi ja kyseessä on kansanomaisen johdannainen ruotsin sanasta vät, 'märkä'.

AMARANTHACEAE revonhätäkasvit

OM **Amaranthus caudatus** L. punarevonhätä räsvans

► OM **Amaranthus hybridus** subsp. **caudatus** (L.) Iamónico & Galasso punarevonhätä räsvans
Amaranthus caudatus L.

O **Amaranthus hybridus** subsp. **powellii** (S. Watson) Karlsson tummarevonhätä grönamarant ► O **Amaranthus powellii** S. Watson tummarevonhätä grönamarant
Amaranthus hybridus subsp. *powellii* (S. Watson) Karlsson

Niin sanottujen viljarevonhätien ja niiden tiedettyjen tai arveltujen luonnonvaraisten sukulaisten luokittelu on ollut hankalaa ja on siksi johtanut taksonien vaihteleviin käsittelyihin tavallisimmin joko lajeina tai alalajeina. Stetter ja Schmidt (2017) käyttivät uuden sukupolven sekvensointimenetelmää GBS (genotyping by sequencing) 35 revonhätälajin fylogeneettisten suhteiden selvittämiseen. He päätyivät tulokseen, että yksiköt, joista on käytetty epiteettejä *caudatus*, *cruentus*, *hybridus*, *hypochondriacus* ja *quitensis*, ovat toisilleen kovasti läheisesti monofyleettisiä, kun taas *powellii* kuuluu niistä selvästi erillisen viherrevonhännän (*A. retroflexus*) lähisukulaisiin. Formaalisessa taksoniassa tulosta ilmentää parhaiten tummarevonhännän palauttaminen lajiksi ja ensin mainitun viiden yksikön käsitteleminen viljarevonhännän (*A. hybridus*) alalajeina noudattaen jo Harlanin ja de Wetin (1971) näkemystä, että alalajitaso kuvastaa luontevimmin luonnonvaraisen kasvin ja sen suoran viljelykasvijohdannaisen suhdetta.

⊗M **Celosia argentea** L. kukonharja celosia ► ⊗M **Celosia argentea** L. helokukonharja celosia

Suomenkielinen nimi on tarkennettu, koska on tullut tarve muillekin suvun lajien kansallisille nimille.

CHENOPODIACEAE savikkakasvit

Poistetaan:

O **Chenopodium strictum** Roth tankisavikka

O **Chenopodium strictum** subsp. **strictum** intiantankisavikka olivmällä ► O **Chenopodium beta-ceum** Andr. oliivisavikka olivmällä
Chenopodium strictum auct.

O **Chenopodium strictum** subsp. **glaucophyllum** (Aellen) Aellen preeriantankisavikka präriemällä ► O **Chenopodium glaucophyllum** Aellen preeriansavikka präriemällä
Chenopodium strictum subsp. *glaucophyllum* (Aellen) Aellen

▲ Emiön vartaloita viisi ja kodassa viisi matalahalkoisista liuskaa ... Vata, *Stellaria aquatica*, poikkeaa noissa pikkupiirteissä muista sädetähtimöistä, mutta voi kyllä päällisin puolin kovasti muistuttaa lehtotähtimöä, *S. nemorum*, tai pulskasti voivaa pihatähtimöä, *S. media*. Helsinki, Arabianranta ja Imatra, Kaukopää.

Chenopodium-suvun taksonominen tutkimus on ollut viime vuosina sangen vilkasta, mikä on johtanut sekä aikaisemman laajan Linnén kuvaaman suvun jakamiseen useaksi pienemmäksi suvuksi (mm. Fuentes-Bazán ym. 2012) että kunkin uuden suvun lajiston selvittelyyn erityisesti molekyyliomenetelmien avulla. Ahtaasti rajattu *Chenopodium* ja erityisesti monimuotoinen, heksaploidinen ($2n=54$) *C. album* saman ploidiatason omaavine lähilajeineen muodostaa tunnetusti hankalan lajiryhmän. Sen selvittely on kuitenkin huomattavan kesken, eikä esitettyjä ehkä nimityksiä vaikuttavia muutoksia ole katsottu aiheelliseksi vielä ottaa käyttöön. Myös tetraploidien ($2n=36$) laaja-alaiseksi, monimuotoiseksi tulkitun 'peruslajin', josta on yleisesti käytetty nimeä *C. strictum*, muuntelu on osoittautunut aiemmin ymmärrettyä suuremmaksi. Ryhmään kuuluu rannikkosavikka (*C. striatiforme*), josta on vanhoja löytöjä Suomesta, ja todennäköisesti se kuuluu nykyflooraammekin, sillä sitä tavataan mm. Leningradin alueella.

Euroopassa oliivisavikan nimenä oli viime vuosisadan alkupuolella yleisesti *Chenopodium striatum* (Kraš.) Murr. Aellen (1929) katsoi, että Rothin vuonna 1821 Intiasta nimellä *C. strictum* kuvaama laji oli sama kuin *C. striatum*, ja Aellenin käsitystä on sittemmin noudatettu melko yksituumaisesti eikä asiaa ole juuri kaiveltu. Äskettäin Mosyakin (2017) kuitenkin vahvisti jo aiempaa epäilyään, että *C. strictum* -nimellä kuvattu laji on jotakin muuta kuin etenkin kaakkoisessa Euroopassa kasvava, tuolla nimellä kutsuttu laji. Kyseinen laji on kuvattu jo 1862 nimellä *C. betaceum* Andr. Esityksen hyväksyminen kulminoituu tyyppinäytteeseen ja sen määrittelyyn. Tyyppinäyte on muutaman sentin pituinen fragmentti, joka sijaitsee Paul Aellenin Herbaariossa Genevessä. Alkuperäinen näyte on ollut Berliinissä mutta tuhoutui 1943. Syksyllä 2019 käytiin (PU) pari päivää tyyppinäytteen tutkimiseen ja sen ominaisuuksien vertaamiseen niin muihin saman lajin näytteisiin kuin Intian savikkanäytteisiin. Tulin vakuuttuneeksi, että tuo tyyppinäyte ei edusta samaa lajia, joka Euroopassa ja pääosassa Aasiaa on tunnettu nimellä *C. strictum*. Aellenin ratkaisun kiistäminen ei ollut helppoa, sillä hän tunsu savikat ja niiden muuntelun erittäin hyvin ja lisäksi hän oli nähnyt alkuperäisen tyyppinäytteen, josta hän otti vain fragmentin herbaarioonsa. Intialaisia näytteitä oli käytettävissäni sangen niukasti, eikä niiden perusteella selvinnyt, edustaako tyyppinäyte jotain sieltä kuvattua lajia.

Amerikkalainen *Chenopodium strictum* subsp. *glaucophyllum* pitäisi kombineoida *C. betaceumiin*, mikäli se halutaan pitää alalajitasolla tämän lajin yhteydessä. Parempi vaihtoehto on käsitellä se lajitasolla, jolle se alun perin kuvattiin. Taksoni on Pohjois-Amerikassa huonosti ymmärretty ja tunnettu eikä sitä käsitellä lainkaan esimerkiksi Pohjois-Amerikan floorassa (Clemants & Mosyakin 2003). Sen kuuluminen euraasialaisen *C. betaceumin* lähilajeihin ei myöskään ole ollenkaan selvää.

- ***Chenopodium virgatum* auct. idänsavikka** käppmällä
  - ▶ ○ ***Chenopodium virgatum* Thunb. idänsavikka** käppmällä

Ruotsalaisen Carl Thunbergin Japanista kuvaaman *Chenopodium virgatum*in identiteetti on ollut pitkään kiistelyn kohteena. Carl Blom esitti jo 1930-luvulla, että muutamat eteläruotsalaiset tulokassavikat kuuluvat itäaasialaiseen lajiin *C. virgatum*, jonka hän myöhemmin kombinoi *C. album*in alalajiksi. Käsitelin kuitenkin taksonin lajitasolla Flora Nordicaassa (Uotila 2001) mm.

© Arto Kuritto, 22.3.2013

▲ Osalla niin sanotuista viljarevohännistä eli "amaranteista" ainakin kukinnot ovat usein koristeellisen punaisia, minkä vuoksi näitä kasveja viljellään myös koristeiksi. Yhdessä kvinoan, tattarin, chiasalvian ja eräiden muiden heinäkasvien heimoon kuulumattomien siemenravintoa tuottavien kasvien ohella viljarevohännät muodostavat valemiljojen (engl. pseudocereals) ryhmän. Kuvassa purppurarevohäntä, *Amaranthus hybridus* subsp. *cruentus*. Kanariansaaret, El Hierro, El Golfo, Casas los Mocanes.

siksi, että se näytti ennemminkin liittyvän *C. strictumiin* kuin *C. albumiin*. Itä-Aasiassa käsitystä nimen identiteetistä ei kuitenkaan varauksetta hyväksytty, vaan *C. virgatumin* (1815) katsottiin olevan Willdenowin kuvaaman lajin *C. acuminatum* (1799) synonyymi. Nimen tulkinta näytti sen verran epävarmalta, että luettelossamme (Kurto ym. 2019) merkitsin nimen väärinkäytetyksi (auct.). Lopullinen selvitys on yhä auki, eikä varsinaista perusteltua syytä ole vielä löytynyt pitää nimeä väärinkäytettynä. Kullakin taksonilla käytössä pitäisi mieluiten olla hyväksytty, laillinen nimi, eikä ole syytä tehdä tälle lajille uutta nimeä ennen kuin *C. virgatumin* identiteetti on selvitetty.

HYDRANGEACEAE hortensiakasvit

Poistetaan:

Philadelphus lewisii var. **gordonianus** puistojasmiike (Lindl.) Jepson [mutta **P. lewisii** lajina jää]

Ja lisätään seuraava:

03 **Philadelphus pubescens** Loisel **hovijasmike** kungschersmin
Philadelphus lewisii var. *gordonianus* auct.

Suomessa on kaljuja hovijasmikkeita, joista on käytetty nimeä puistojasmiike, gordonschersmin, ja joiden on katsottu olevan lännenjasmikkeen rotu, *P. lewisii* Pursh var. *gordonianus* (Lindl.) Jeps. Nykyisen tulkinnan mukaan kyseessä näyttäisi olevan vain osa hyvin monimuotoista, pitkään viljeltyä hovijasmiketta (Saarinen 2020).

CORNACEAE kanukkakasvit

? **Cornus sanguinea** L. **mustamarjakanukka** skogs-kornell ▶ ? **Cornus sanguinea** L. **pikikanukka** skogs-kornell

Lajin suomenkielistä nimeä tuli tarve lyhentää, kun alalajeillekin annettiin suomenkieliset nimet (esim. kaakonpikikanukka, ukrainanpikikanukka).

PRIMULACEAE esikkokasvit

Lisäys:

Hottonia L. **vesisulat** vattenblinkar

0 **Hottonia palustris** L. (sorja)**vesisulka** vattenblink
Vesisulka on ilmaantunut Turussa sorakuoppalammikkoon, varmaankin tahallisesti tuotuna tai sitten seudun lammikoihin viime aikoina vapautettujen akvaarioeläinten mukana (mm. alppivesilisko, aurinkoahven, ruokasammakko, vihersammakot; ks. Vieraslajit.fi).

ERICACEACE kanervakasvit

Lisäys:

? **Vaccinium Corymbosum-Ryhmä** aaronmustikat

EH. Kangasala: Sahalahti, Korpiemi (6820707:3361292). Paimanne metsässä, männyn juuri. Ilmeinen karkulainen Tyrnikan marjatilalta. 12.8.2019 *Pekka Valtonen* (H).

EH. Kangasala: Sahalahti, Korpiemi (6820975:3361373). Peltojen (mansikka- ja puna-apilaviljelmät) välisen ajotien reuna.

Ilmeinen karkulainen Tyrnikan marjatilalta 12.8.2019 *Pekka Valtonen* (H-ark).

Suomessa viljelty pensasmustikat kuuluvat ainakin valtaosin kahteen risteymäsyntyiseen ryhmään, Corymbosum-Ryhmä eli aaronmustikat ja Angustifolium-Ryhmä eli arnenmustikat. Yllä ensin mainitulta paikalta näkemäni (AK) näyte on kukaton ja marjaton, joten sen määrittäminen jäi ainakin toistaiseksi epävarmaksi. Paikka sijaitsee yli 100 metrin päässä lähimmistä marjaviljelmistä, joten levittäjänä lienee toiminut lintu tai muu eläin.

BORAGINACEAE lemmikkikasvit

Lisäys:

Iberodes M. Serrano, R. Carbajal & S. Ortiz **vitikaihonkukat** lammtungor

03 **Omphalodes linifolia** (L.) Moech **kesäkaihonkukka** lammtunga ▶ 03 **Iberodes linifolia** (L.) M. Serrano, R. Carbajal & S. Ortiz **kesäkaihonkukka** lammtunga
Omphalodes linifolia (L.) Moench

Omphalodes Mill. **kaihonkukat** ormögonsläktet ▶ **Omphalodes** Mill. **sinikaihonkukat** ormögonsläktet

2010-luvulla parafyleettiseksi todettu suku *Omphalodes* on päätynyt jaettavaksi useiksi suvuiksi. Niistä *Iberodes*, joka sisältää alkuaan Iberian niemimaan ja viereisen Ranskan yksivuotisia kasveja, näki uutena sukuna päivänvalon vuonna 2016 (Serrano ym. 2016). Jotta kesä- ja kevätkaihonkukka voivat säilyttää kansankieliset nimensä, ovat itse suvulle *Omphalodes* tarpeen uudet sellaiset. Sanottakoon vielä, että tähänastin kaan suvun *Omphalodes* jakaminen ei vaikuta riittävältä.

CONVOLVULACEACE kiertokasvit

Poistetaan:

0 **Convolvulus dubius** J. L. Gilbert **somakarhunköynnös** rosenbinda

Piiraisen (2019) selvityksen mukaan lajia ei ole tavattu Suomessa luonnonvaraisena eikä ehkä viljeltynäkään.

OLEACEACE oliivipuukasvit

Lisäys:

Ligustrum L. **likusterit** ligustrar

03 **Ligustrum vulgare** L. **aitalikusteri** liguster

A. Eckerö: Storby. Svartflytta (670197:308720). I snären på E sidan av vändplan vid Postbryggan. Förvildad. 6.8.2014 C.-A. *Hæggröm* 10002 & E. *Hæggröm* (H).

VERBENACEACE verbenakasvit

Lisäys:

0M **Verbena hastata** L. **tähkäverbena** blå verbena

EK. Hamina: Kirkkojärvi. Hevoshaka, Karjakadun N-pää (6718841:3511033). Puutarhajätteiden kaatopaikan SW-kulmauksen laajat multakasat, 1 kookas yksilö 2018 *Timo Hietanen* 4218 (H).

LAMIACEAE huulikukkaiskasvit

Lisäys:

Leonotis (Pers.) R. Br. **leijonankorvat** lejonöron

O3 **Leonotis nepetifolia** (L.) W. T. Aiton **palloleijonankorva** sommarlejonöra

U. Järvenpää: Ristinummi (670652:339595). Tienvarren nurmet. Kaksi kukkimatonta 8.9.2018 *Lars Winberg* (H-ark).

Lisäys:

OM **Mentha longifolia** (L.) Huds. **harmaaminttu** gråmynta

V. Raasepori: Pohja, Fiskars (6673:3308). Kaatopaikka Mannerheimintien päässä joen rannalla 11.8.1963 *Holger Sältin* (H, OULU, TUR).

EH. Riihimäki: Siirtola, Lehtola (6741148:3377661). Puutarhajätteen kippauspaikka. 4 yksilöä 1.8.2018 *Timo Hietanen* 3218 (H).

Kn. Hyrynsalmi: Kangasjärvi (718:356). Saksalaisten leirialue 5.9.1948 *L. Heikkinen* (H).

Lisäys:

OM **Monarda fistulosa** L. **preeriaväriminttu** lila temynta

U. Helsinki: Länsi-Herttoniemi, Fastholman kannas, tien pohjoispuoli, lumenkaatopaikan lounaisnurkka (667874:339064). Sorainen joutomaa. Viisi versoa, joista 4 kukkivaa 26.8.2008 *Arto Kurtto* (havainto).

OM **Physostegia virginiana** (L.) Benth. **kellopeippi** drakmynta ▶ OM **Physostegia virginiana** (L.) Benth. **tähkä-kellopeippi** drakmynta

Lajin suomenkielisen nimen tarkentaminen on seurausta siitä, että lajin eräälle lajikkeelle tarvittiin suomenkielinen nimi, mutta suvussa on muitakin lajeja, joten tarkennus olisi varmaan ennen pitkää tullut muutenkin tehtäväksi.

O **Salvia rosmarinus** (L.) Schleid. **rosmariini** rosmarin ▶ O **Salvia rosmarinus** (L.) Schleid. **(rohto)rosmariini** rosmarin

Suomenkielisen nimen tarkennus tarvitaan, koska muillekin aiemmin *Rosmarinus*-sukuun viedyille lajeille ovat tulleet kansalliset nimet tarpeellisiksi.

Lisäys:

O3 **Salvia ×superba** (Silva Tar. & C. K. Schneid.) Stapf **hunajasalvia** honungssalvia = **Salvia ×sylvestris × amplexicaulis** Lam.

U. Helsinki: Suomenlinna, Iso-Mustasaari (66721:33883). On the park lawn near seashore. Not cult. in the vicinity. 17.7.2009 *Pentti Alanko* 141659 (H).

CAMPANULACEAE kellokasvit

Lisäys:

O3 **Lobelia siphilitica** L. **tähkälobeliala** blå axlobelia

U. Espoo: Jousenpuisto (6675513:3376963). Muokatut ojaluiset, siirtomaata? Yksi yksilö. Henna Kettusen löytö 18.8.2017 *Lars Winberg* (H-ark).

© Arto Kurtto, 26.8.2008

▲ **Preeriaväriminttu**, *Monarda fistulosa*, viihtyi hyvin Helsingin Herttoniemessä lumenkaatopaikan kulmassa, kunnes se ankarasti lanattiin. Fastholman kannas.

ASTERACEAE asterikasvit

⊗ **Bupthalmum salicifolium** L. **häränkukka** ljusöga ▶
⊗ **Bupthalmum salicifolium** L. **sapeli**häränkukka ljusöga

Suomenkielinen nimi on tarkennettu toisenkin suvun lajin tarvittua kansallista nimeä.

Filago L. **tuulenlennot** ullörter ▶ **Filago** L. **(sykerö)tuulenlennot** ullörter

Suomenkielinen nimi on tarkennettu, koska on olemassa myös suku harotuulenlennot (*Logfia*).

Lisäys:

Heliopsis Pers. **päivänsilmät** dagögon

OM **Heliopsis helianthoides** (L.) Sweet **isopäivänsilmä** dagöga

V. Raasepori, Karjaa. Jäteasema (6665987:3312321). Maakasan SE-luiskalla. Yksi yksilö 5.9.2018 *Timo Hietanen* (H-ark; valokuvattu).

U. Sipoo: Mömossenin jäteasema (6695783:3409655). Joutomaakentän reunassa. 3 yks. 26.9.2019 *Timo Hietanen* (H-ark; valokuvattu).

Lisäys:

Pseudopodospermum (Lipsch. & Krasch.) Kuth. **mustajuuret** svartrötter

O2 **Scorzonera hispanica** L. **mustajuuri** svartrot ► O2 **Pseudopodospermum hispanicum** (L.) Zaika, Sukhor. & N. Kilian (**ruoka**)**mustajuuri** svartrot
Scorzonera hispanica L.

Perinteisen laajuinen suku *Scorzonera* L. on havaittu voimakkaasti polyfyleettiseksi, mikä on johtanut sen jakamiseen seitsemäksi sukuksi (Zaika ym. 2020), niiden joukossa *Pseudopodospermum*, johon erityisesti keittojuureksena tunnettu mustajuuri sijoittuu.

● **Scorzoneroidea autumnalis** var. **keretinus** (F. Nyl.) Väre **pörrösyysmaitiainen** gulbrun höstfibbla ► ● **Scorzoneroidea autumnalis** var. **keretina** (F. Nyl.) Väre **pörrösyysmaitiainen** gulbrun höstfibbla

Sukunimi on feminiinisukuinen, jota muunnosepiteetin on seurattava (Turland ym. 2018, Art. 62.4: "Generic names ending in anthes, oides, or odes are treated as feminine and those ending in ites as masculine, irrespective of the gender assigned to them by the original author").

Lisäys:

OM **Tagetes erecta** L. **isosamettikukka** stor sammetsblomster

St. Pori: Hangassuon jätekeskus (6822513:3216917). Kaatopaikan N-osan maanlajityksen isot maakasat lajitteluhallin NW-puolella. 1 yks. 2019 *Timo Hietanen* (H-ark; valokuvattu).

Lisäys:

O3 **Tanacetum macrophyllum** (Waldst. & Kit.) Sch. Bip. **jättipietaryrtti** röllekekrage

V. Turku: Ruissalo (6712286:3234370). Kasvitieteellisen puutarhan ulkopuolella ulkoilutien varressa. 4 yksilöä 12.7. 2018 *Timo Hietanen* (H-ark; valokuvattu).

ARALIACEAE araliakasvit

O3 **Hedera helix** L. **varjomuratti** murgröna ► O3 **Hedera helix** L. **euroopanmuratti** murgröna

Kurtto ym. (2019) antavat lajin suomalaisiksi nimeksi varjomuratti juontuen melko äskettäiseltä ajalta, jolloin laji rajattiin laajasti sisältämään monta alalajia, joukossa subsp. *helix* eli 'euroopanvarjomuratti'. Nyttemmin on käynyt ilmeiseksi, että fylogeneettisesti on oikeutetumpaa pitää aiempia alalajeja lajeina (mm. Valcárel ym. 2017). Tämän myötä nimen *Hedera*

helix rajaus (circumscription) muuttuu samaksi kuin *H. helix* subsp. *helix*, jonka aiempi kansallinen nimi 'euroopanvarjomuratti' luontevasti typistyy alalajimuotoisuudestaan lajimutoon 'euroopanmuratti'.

▼ **Ketotuulenlento**, *Filago arvensis*, kuuluu lähes 40-lajiseen sykerötuulenlentojen sukuun, jota luonnehtivat tiheään palleromaiset eli sykerömäiset mykeröstöt. Ranskalainen kreivi ja botanisti Alexandre Henri Gabriel de Cassini (1781–1832), joka selvästikin oli mieltynyt anagrammeihin, erotti perinteisestä *Filago*-suvusta suvut *Gifola*, *Logfia* ja *Oglifa*, joista vain keskimmäinen eli harotuulenlennot on yleisesti hyväksytty. Hanko, Santala.

© Henry Väre, 3.7.2011

Aellen, P. 1929: *Chenopodium strictum* Roth (1821), ein älterer Name für *Chenopodium striatum* (Kraš.) Murr (1896). *Magyar Botanikai Lapok* 27: 105–107.
Aghababian, M. 2011: Papaveroideae. Euro+Med Plantbase – the information resource for Euro-Mediterranean plant diversity. ww2.bgbm.org/EuroPlusMed/
Alexander, P. J., Windham, M. D., Beck, J. B., Al-Shehbaz, I. A., Allphin, L. & Bailey, C. D. 2013: Molecular Phylogenetics and Taxonomy of the Genus *Boechera* and Related Genera (Brassicaceae: Boechereae). *Systematic Botany* 38: 192–209.

- Al-Shehbaz, I. A., German, D. A., Mummenhoff, K. & Moazzeni, H. 2014: Systematics, tribal placements, and synopses of the *Malcolmia* s.l. segregates (Brassicaceae). *Harvard Papers in Botany* 19: 53–71.
- Banfi, E., Galasso, G., Foggi, B., Kopecký, D. & Ardenghi, M. G. 2017: From *Schedonorus* and *Micropropis* to *Lolium* (Poaceae: Lolinae): New combinations and typifications. *Taxon* 66: 708–717.
- Belyaeva, I. & Sennikov, A. 2008: Typification of Pallas' names in *Salix*. *Kew Bulletin* 63: 277–287.
- Brukhin, V., Osadchiy, J. V., Florez-Rueda A. M., Smetanin, D., Bakin, E., Nobre, M. S. & Grossniklaus, U. 2019: The *Boechera* Genus as a Resource for Apomixis Research. *Frontiers in Plant Science* 10: 392.
- Clemants, S. E. & Mosyakin, S. L. 2003: *Chenopodium* Linnaeus. Teoksessa: Flora of North America Editorial Committee (toim.), *Flora of North America North of Mexico*, vol. 4, 275–299. Oxford University Press, New York.
- De Candolle, A. P. 1821: *Regni Vegetabilis Systema Naturale II*, 745 s. Treuttel & Würtz. Parisii.
- Fan, D.-M., Chen, J.-H., Meng, Y., Wen, J., Huang, J.-L. & Yang, Y.-P. 2013: Molecular phylogeny of *Koenigia* L. (Polygonaceae: Persicariaceae): implications for classification, character evolution and biogeography. *Molecular Phylogenetics and Evolution* 69: 1093–1100.
- Fourreau, M. J. 1868: Catalogue des Plantes qui croissent spontanément le long du Rhône. *Annales de la Société Linnéenne de Lyon*. Ser. 2, 16: 301–404.
- Fuentes-Bazán, S., Uotila, P. & Borsch, T. 2012: A novel phylogeny-based generic classification for *Chenopodium* sensu lato, and a tribal rearrangement of *Chenopodioideae* (Chenopodiaceae). *Willdenowia* 42: 5–24.
- Haraldson, K. 1978: Anatomy and taxonomy in Polygonaceae subfam. Polygonoideae Meisn. emend. Jaretyk. *Symbolae Botanicae Upsalienses* 22: 1–95.
- Harlan, J. R. & de Wet, J. M. J. 1971: Toward a rational classification of cultivated plants. *Taxon* 20: 509–517.
- Hartman, C. 1832: *Handbok i Skandinavien flora: innefattande Sveriges och Norges vexter, till och med Mossorna*. Med en öfersigt af vextlärans och botanikens studium i allmänhet. Andra upplagan, omarbetad och förökad. 408 s. Zacharia Hæggström. Stockholm.
- Jordon-Thaden, I., Hase, I., Al-Shehbaz, I. & Koch, M. A. 2010: Molecular phylogeny and systematics of the genus *Draba* (Brassicaceae) and identification of its most closely related genera. *Molecular Phylogenetics and Evolution* 55: 524–540.
- Kadereit, J. W., Albach, D. C., Ehrendorfer, F., Galbany-Casals, M., Garcia-Jacas, N., Gehrke, B., Kadereit, G., Kilian, N., Klein, J. T., Koch, M. A., Kropf, M., Oberprieler, C., Pirie, M. D., Ritz, C. M., Röser, M., Spalik, K., Susanna, A., Weigend, M., Welk, E., Wesche, K., Zhang, L.-B. & Dillenberger, M. S. 2016: Which changes are needed to render all genera of the German flora monophyletic? *Willdenowia* 46: 39–91.
- Koch, M. A., German, D. A., Kiefer, M. & Franzke, A. 2018: Database taxonomics as key to modern plant biology. *Trends in Plant Science* 23: 4–6.
- Kurto, A. & Lahti, T. 1987: Suomen putkilokasvien luettelo. *Helsingin yliopiston kasvimuseon monisteita* 11: 1–163.
- Kurto, A., Lampinen, R., Piirainen, M. & Uotila, P. 2019: Checklist of the vascular plants of Finland. Suomen putkilokasvien luettelo. *Norrinia* 34: 1–206.
- Kurto, A., Lampinen, R., Piirainen, M., Uotila, P., Hämet-Ahti, L., Leikkinen, M., Pihlajaniemi, L., Räsänen, J., Sennikov, A., Toivonen, H. & Väre, H. 2020: Putkilokasvit – Tracheophyta. Julkaisussa: *Suomen Lajitietokeskus 2020: Lajiluettelo 2019*. Suomen Lajitietokeskus, Luonnontieteellinen keskusmuseo, Helsingin yliopisto. Helsinki.
- Lack, H. W. 2019: The discovery and naming of *Papaver orientale* s.l. (Papaveraceae) with notes on its nomenclature and early cultivation. *Candollea* 74: 47–64.
- Lampinen, R. & Lahti, T. 2019: *Kasviatlas 2018*. Helsingin yliopisto, Luonnontieteellinen keskusmuseo. Helsinki. luomus.fi/kasviatlas.
- Mandáková, T., Marhold, K. & Lysak, M. A. 2014: The widespread crucifer species *Cardamine flexuosa* is an allotetraploid with a conserved subgenomic structure. *New Phytologist* 201: 982–992.
- Mandáková, T., Zozomová-Lihová, J., Kudoh, H., Zhao, Y., Lysak, M. A. & Marhold, K. 2019: The story of promiscuous crucifers: origin and genome evolution of an invasive species, *Cardamine occulta* (Brassicaceae), and its relatives. *Annals of Botany* 124: 209–220.
- Marhold, K. 2011: *Brassicaceae*. Euro+Med Plantbase – the information resource for Euro-Mediterranean plant diversity. ww2.bgbm.org/EuroPlusMed/
- Marhold, K., Šlenker, M., Kudoh, H. & Zozomová-Lihová, J. 2016: *Cardamine occulta*, the correct species name for invasive Asian plants previously classified as *C. flexuosa*, and its occurrence in Europe. *PhytoKeys* 62: 57–72.
- Mosyakin, S. L. 2017: Notes on taxonomy and nomenclature of *Chenopodium acerifolium* and *C. betaceum* (*C. strictum* auct.) (Chenopodiaceae). *Phytotaxa* 324: 139–154.
- Mäkinen, Y. & Laine, U. 1961: Turun tulokaskasvitto I. *Turun yliopilas* 8: 193–259.
- Piirainen, M. 2019: Suomen karhunköynnöksistä. *Lutukka* 35: 73–76.
- Rešetnik, I., Satovic, Z., Schneeweiss, G. M. & Liber, Z. 2013: Phylogenetic relationships in Brassicaceae tribe *Alyseae* inferred from nuclear ribosomal and chloroplast DNA sequence data. *Molecular Phylogenetics and Evolution* 69: 771–786.
- Romaschenko, K., Peterson, P. M., Soreng, R. J., Garcia-Jacas, N., Futorna, O. & Susanna, A. 2012: Systematics and evolution of the needle grasses (Poaceae: Pooideae: Stipeae) based on analysis of multiple chloroplast loci, ITS, and lemma micromorphology. *Taxon* 61: 18–44.
- Saarinen, J. 2020: *Philadelphus* L. – *jasmikkeet, schersminsläktet*. Teoksessa: Väre, H., Saarinen, J., Kurto, A. & Hämet-Ahti, L. (toim.), Suomen puu- ja pensaskasvio. 3., uudistettu painos. Dendrologian Seura, Helsinki. Painossa.
- Schuster, T. M., Reveal, J. L., Bayly, M. & Kron, K. A. 2015: An updated molecular phylogeny of Polygonoideae (Polygonaceae): Relationships of *Oxygonum*, *Pteroxylonum*, and *Rumex*, and a new circumscription of *Koenigia*. *Taxon* 64: 1188–1208.
- Serrano, M., Carbajal, R., Pereira Coutinho, A. & Ortiz, S. 2016: Two new genera in the Omphalodes group (Cynoglossaceae, Boraginaceae). *Nova Acta Scientifica Compostelana (Biologia)* 234: 1–14.
- Sharples, M. T. & Tripp, E. A. 2019: Phylogenetic Relationships Within and Delimitation of the Cosmopolitan Flowering Plant Genus *Stellaria* L. (Caryophyllaceae): Core Stars and Fallen Stars. *Systematic Botany* 44: 857–876.
- Simmons, H. G. 1910: *Floran och vegetationen i Kiruna*. 400 s. Vetenskapliga och praktiska undersökningar i Lappland anordnade af Luossavaara Aktiebolag. Berlingska boktryckeriet, Lund.
- Španiel, S., Kempa, M., Salmerón-Sánchez, E., Fuertes-Aguilar, J., Mota, J. F., Al-Shehbaz, A., German, D. A., Olšovská, K., Šingliarová, B., Zozomová-Lihová, J. & Marhold, K. 2015: AlyBase: database of names, chromosome numbers, and ploidy levels of *Alyseae* (Brassicaceae), with a new generic concept of the tribe. *Plant Systematics and Evolution* 301: 2463–2491.
- Stetter, M. G. & Schmid, K. J. 2017: Analysis of phylogenetic relationships and genome size evolution of the *Amaranthus* genus using GBS indicates the ancestors of an ancient crop. *Molecular Phylogenetics and Evolution* 109: 80–92.
- Suominen, J. 1979: The grain immigrant flora of Finland. *Acta Botanica Fennica* 111: 1–108.
- Turland, N. J., Wiersma, J. H., Barrie, F. R., Greuter, W., Hawksworth, D. L., Herendeen, P. S., Knapp, S., Kusber, W.-H., Li, D.-Z., Marhold, K., May, T. W., McNeill, J., Monro, A. M., Prado, J., Price, M. J. & Smith, G. F. (eds.) 2018: *International Code of Nomenclature for algae, fungi, and plants (Shenzhen Code) adopted by the Nineteenth International Botanical Congress Shenzhen, China, July 2017*. 254 s. Regnum Vegetabile 159. Glashütten: Koeltz Botanical Books.
- Uotila, P. 2001: *Chenopodium*. Jonsell, B. (toim.), *Flora Nordica*, vol. 2, 4–31. Bergius Foundation, Royal Swedish Academy of Sciences. Stockholm.
- Uotila, P. 2017: *Polygonaceae*. Euro+Med Plantbase – the information resource for Euro-Mediterranean plant diversity. ww2.bgbm.org/EuroPlusMed/
- Uronen, T. & Saarinen, J. 2020: *Salix* L. – *pajut, virdesläktet*. Teoksessa: Väre, H., Saarinen, J., Kurto, A. & Hämet-Ahti, L. (toim.), Suomen puu- ja pensaskasvio. 3., uudistettu painos. Dendrologian Seura, Helsinki. Painossa.
- Valcárel, V., Guzmán, B., Medina, N. G., Vargas, P. & Wen, J. 2017: Phylogenetic and paleobotanical evidence for late Miocene diversification of the Tertiary subtropical lineage of ivies (*Hedera* L., Araliaceae). *BMC Evolutionary Biology* (2017) 17: 146.
- Zaika, M. A., Kilian, N., Jones, K., Krinitsina, A. A., Nilova, M. V., Speranskaya, A. S. & Sukhorukov, A. P. 2020: *Scorzonera* sensu lato (Asteraceae, Cichorioideae) – taxonomic reassessment in the light of new molecular phylogenetic and carpological analyses. *PhytoKeys* 137: 1–85.

Checklist of the vascular plants of Finland. Annotated additions and changes 1.

This is the first list of additions and changes to the Checklist of Finnish Vascular Plants published on the internet in 2019 (luomus.fi/sites/default/files/files/checklist_plants_finland.pdf). Additions are the results of recent floristic activity and their documentation appears in the Finnish National Database of Plants. Background information is given for the changes, which are mainly based on the results of recent taxonomic and phylogenetic studies. The symbols and the style of the name rows are as in the Checklist.

Arto Kurto, Raino Lampinen, Mikko Piirainen, Pertti Uotila, Luonnontieteellinen keskusmuseo, kasvitieteen yksikkö, PL 7, 00014 Helsingin yliopisto. arto.kurto@helsinki.fi